

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס: מבוא לאגדה

שם המרצה: הרב חיים שפיץ

היקף הקורס: 1 ש"ש

מטרת הקורס:

התלמיד יכיר את ההבדל המהותי שבין דרך הלימוד של מדרש לבין דרך הלימוד של האגדה. התלמיד יכיר את הרקע ההיסטורי של מדרשי האגדה ויהיה מודע למטרותיה. בקורס נעסוק בדברי חז"ל ביחס לאגדה חשיבותה והסתייגויות ממנה במהלך הדורות. הלומד יכיר את מקומה של האגדה בפרשנות המקרא ובספרות המוסר והמחשבה. התלמיד יכיר את הקבצים השונים של ספרות האגדה לסוגיה השונים וזמני עריכתם.

ראשי פרקים:

ביאור המונחים "אגדה" "מדרש" ו"הלכה" והיחס ביניהם.
קריאה ראשונה בקטעים קצרים של אגדה, ולימוד דרכי החשיבה של המדרש.
חשיבותה של האגדה בספרות חז"ל וההסתייגות ממנה.
הרקע ההיסטורי והריאלי של האגדה.
כתיבה ועריכת קבצים של ספרות האגדה במהלך הדורות
הגישות לאגדה והשתקפות האגדה בימי הביניים ובעת החדשה.

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

דרכים ואמצעי הוראה:

ניתוח טכסטים, העלאת בעיות והצעת פתרונות ע"י שאלות מנחות

עבודות

חובות התלמיד:

הגשת עבודות לאחר כל שיעור

בחינה בסיום הקורס

רשימת מקורות

1. רמב"ם, הקדמות למשנה ולפרק חלק, הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים. תש"ד
2. אלבוים יעקב, להבין דברי חכמים : מבחר דברי מבוא לאגדה ולמדרש משל חכמי ימי הביניים מוסד ביאליק ירושלים תשס"א
3. ארנד אהרון חידושי אגדות של מהרש"א, מתוך במחניים רבעון למחקר, להגות ולתרבות יהודית. סיון תשנ"ד עמ' 166 – 175.
4. מאק חננאל "מדרשהאגדה", אוניברסיטהמשודרת - משרדהבטחון תל אביב 1989
5. מיליקובסקי חיים מדרש האגדה - מציאות או מטאפורה מתוך במחניים רבעון למחקר, להגות ולתרבות יהודית. סיון תשנ"ד עמ' 34 - 37
6. פרנקל יונה. " מדרש ואגדה " יחידה א' עמ' 20 - 30, יחידה ב' פרק ראשון, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.תלאביב,תשנ"ז.
7. קיציס גרשון האגדה במשנת הבעש"ט. מתוך במחניים רבעון למחקר, סיון תשנ"ד עמ' 206 - 215
8. רגב שאול, פרשנות פילוסופית לאגדה במאה הט"ז. מתוך במחניים רבעון למחקר, להגות ולתרבות יהודית סיון תשנ"ד עמ' 176 - 185 .